

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ- ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою

ПЗВО «Кам'янець-Подільський
податковий інститут»

19 листопада 2023 р. протокол № 1

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА
ЗАТВЕРДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
БАКАЛАВРА ТА МАГІСТРА ПЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-
ПОДІЛЬСЬКИЙ ПОДАТКОВИЙ ІНСТИТУТ»

м. Кам'янець-Подільський, 2023р.

1. Загальні положення та основні терміни

1.1. Дане Положення регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським), другим (магістерським) рівнями вищої освіти в ПЗВО «Кам'янець-Подільський податковий інститут».

1.2. Положення розроблене на підставі Закону України від 1 липня 2014 р. №1556-VII «Про вищу освіту», Закону України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту», Закону України від 18.12.2019 № 392-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення діяльності у сфері вищої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про організацію освітнього процесу у приватному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський податковий інститут».

1.2. Навчальний план – це нормативний документ Інституту, який розробляється на підставі освітньо-професійної програми за кожною освітньою програмою і визначає перелік та обсяг освітніх компонент, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми підсумкового контролю.

1.3. Навчальний план розробляється на підставі освітньо-професійної програми для кожного рівня вищої освіти та спеціальності.

1.4. Відповідальність за відповідність навчального плану стандартам вищої освіти покладається на ректора Інституту, завідувачів кафедр та гарантів освітніх програм за відповідними освітніми програмами.

1.5. Навчальний план затверджується Вченою радою Інституту після узгодження з проректором з навчально-методичної та наукової роботи.

1.6. Основні терміни:

- вища освіта-сукупність систематизованих знань, умінь практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

-галузь знань - основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

-європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)- система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС;

- здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;
- кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;
- компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;
- кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі-кредит ЄКТС)- одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених(очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;
- освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо- творча) програма - система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;
- спеціальність-складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;
- навчальний план – це нормативний документ закладу вищої освіти, який складається на підставі освітньо-професійної чи освітньо- наукової програми і визначає перелік та обсяг обов’язкових і вибіркового компонентів, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми проведення підсумкового контролю та атестації;
- робочий навчальний план – це похідний документ навчального плану, який розробляється на кожний навчальний рік, в якому конкретизується планування навчальної роботи, передбаченої навчальним планом.

2. Структура навчального плану

2.1. Навчальний план повинен містити відомості про галузь знань, спеціальність і спеціалізацію (за наявністю), освітній рівень, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік навчального процесу, розділи теоретичної та практичної підготовки (цикл загальних дисциплін та цикл професійних дисциплін), перелік

нормативних та варіативних дисциплін (навчальні курси, практики із вказаними кредитами ЄКТС та навчальними годинами), дані про кількість і форми семестрового контролю, атестації в екзаменаційній комісії, загальний бюджет навчального часу за весь термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та час, відведений на самостійну навчальну роботу, а також поділ бюджету аудиторного часу за окремими формами занять з кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом.

2.2. Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити;
- графік навчального процесу;
- план навчального процесу.

Додатком до навчального плану є Каталог вибіркових освітніх компонентів.

Навчальні плани в Кам'янець-Подільському податковому інституті складаються для кожного рівня вищої освіти - для бакалаврів та магістрів.

2.2.1. До загальних реквізитів навчального плану належать:

– гриф ректора «ЗАТВЕРДЖУЮ» (підпис, ім'я і прізвище, дата, печатка закладу);

– зазначення назви міністерства і закладу вищої освіти, освітнього ступеня, шифр та назва галузі знань, згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, код і назва спеціальності, спеціалізації або додаткової спеціальності (за наявності), форми навчання. Шифр та назва галузі знань, шифр та назва спеціальності, форманавчання повинні відповідати:

а) ліцензії ПЗВО «Кам'янець-Подільський податковий інститут» (Відомостям щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти);

б) переліку галузей знань (спеціальностей), за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;

в) стандарту вищої освіти відповідної спеціальності.

– назви освітньої кваліфікації, яка складається з інформації про здобутий особою ступінь вищої освіти, спеціальність та спеціалізацію (за наявності), професійної кваліфікації (зазначається за наявності).

2.2.2. Графік навчального процесу визначає черговість теоретичного навчання, практик, екзаменаційних сесій, канікул, атестації за курсами навчання, місяцями та тижнями. Наводяться відповідні позначки для названих складових.

У графіку навчального процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою, на кожний з яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та терміни практик, терміни підсумкового контролю, канікул, атестації. Вводяться відповідні позначки для названих складових. Наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях), яка в залежності від схеми підготовки фахівців може мати декілька варіантів.

Графік навчального процесу для здобувачів вищої освіти (денної форми навчання) розробляється з урахуванням наступного:

-тривалість навчального року для здобувачів вищої освіти:

а) освітнього рівня «бакалавр», як правило, складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 44 тижня, з яких 4 тижні канікули);

б) освітнього рівня «магістр» освітньо-професійної програми, як правило, складає 50 тижнів, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 20 тижнів);

в) освітнього рівня «магістр» освітньо-наукової програми, як правило, складає 52 тижнів, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 44 тижні, з яких 4 тижні канікули).

Навчальним складовим, які плануються в тижнях (теоретичне навчання, практики, кваліфікаційні роботи та підсумковий контроль), встановлюються як правило 1,5 кредити за кожний тиждень;

-Тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, підсумкового контролю, виконання індивідуальних завдань та підготовки до атестації, як правило, складає 40 тижнів на рік;

Тривалість теоретичного навчання впродовж періоду навчання визначається як різниця його загальної тривалості та підсумкового контролю, практик, атестацій.

-Тривалість підсумкового контролю визначається з розрахунку: як правило, не менше 1/2тижня на один екзамен.

На атестацію на останньому році навчання, як правило, відводиться 3тижні.

Графік навчального процесу для здобувачів вищої освіти (заочної форми навчання) розробляється з урахуванням наступного:

-Тривалість навчального року для здобувачів вищої освіти:

а) освітнього рівня «бакалавр», як правило, складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 44 тижня, з яких 4 тижні канікули);

б) освітнього рівня «магістр» освітньо-професійної програми, як правило, складає 52 тижнів, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 44 тижні, з яких 4 тижні канікули);

в) освітнього рівня «магістр» освітньо-наукової програми, як правило, складає 52 тижнів, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого, як правило, складає 44 тижні, з яких 4 тижні канікули).

-Тривалість настановчих занять, виконання лабораторних робіт, проведення практичних занять, складання диференційованих заліків та іспитів:

а) для тих, хто навчається на I та II курсах – 30 календарних днів;

б) для тих, хто навчається на III і наступних курсах - 40 календарних днів;

-Тривалість підсумкового контролю визначається з: розрахунку, як правило, 1 робочий день на один екзамен.

На атестацію на останньому році навчання, як правило, відводиться 3 тижні.

2.2.3. План навчального процесу містить такі відомості про:

- обов'язкові навчальні дисципліни та практики;
- вибіркові навчальні дисципліни;
- форми семестрового контролю (екзамени, диференційовані заліки);
- кількість кредитів ЄКТС, встановлених для обов'язкових (окремо для кожної дисципліни) та вибірових (сума кредитів ЄКТС у семестрі) освітніх компонентів;

- розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами, на аудиторні (лекції, лабораторні, практичні) та самостійну роботу здобувачів освіти;

- кількість тижнів у кожному семестрі;

- загальну кількість годин тижневого навантаження.

Навчальний план формується відповідно до освітньої програми відповідної спеціальності. Обсяг навчального плану становить:

для бакалавра – 240 кредитів;

для магістра – 120 кредитів (із розрахунку 1 кредит – 30 годин, 1 рік – 60 кредитів).

Орієнтовно кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів ступеня бакалавра може становити від 50% до 33%. При цьому важливо зважати, що кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятись залежно від галузі знань та спеціальності.

Навчальним планом для певної спеціальності має визначатися перелік обов'язкових дисциплін (максимум — 75% від загального обсягу кредитів ЄКТС). Загальний обсяг вибірових дисциплін має складати не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС. Серед вибірових дисциплін навчальним планом може встановлюватися перелік професійно-орієнтованих дисциплін на вибір для певної спеціальності. Нормативна частина змісту містить цикл загальної підготовки (базові дисципліни) та цикл професійно-орієнтованої та практичної підготовки). Розподіл аудиторних годин повинен бути обґрунтованим, рекомендованим кафедрами в залежності від змістового наповнення програми. Теоретичні курси повинні містити більше лекцій і менше семінарських (практичних) занять.

Дисципліни практичного спрямування містять більшу кількість годин на

практичні заняття. План повинен містити дані про кількість тижнів у кожному семестрі, в добутку з кількості годин на тиждень маємо обсяг аудиторних годин.

Назва і зміст дисциплін нормативної частини повинен відповідати програмним результатам навчання, закладеним в матриці ОП.

Кількість навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових з урахуванням практик) повинна бути до 16-ти на рік та, відповідно, до 8 на семестр. Дисципліни, які становлять основу засвоєння фахових компетентностей, бажано завершувати іспитом. Дисципліни, які доповнюють основні фахові дисципліни, можуть завершуватись заліком.

Допускається мати в навчальному плані більше 8 дисциплін, у разі необхідності мати дисципліни, які вивчаються протягом декількох семестрів з проміжним модульним контролем. Таким чином, середній обсяг годин з однієї навчальної дисципліни становить: $60 \text{ кредитів} / 16 = 4 \text{ кредити ЄКТС}$. Оптимальний обсяг однієї обов'язкової навчальної дисципліни на семестр має становити 5–6 кредитів ЄКТС.

Курсові роботи, що мають міждисциплінарний характер, можуть виділятися окремою позицією в навчальному плані (орієнтований обсяг – 3 кредити ЄКТС) та враховуватися в число 16 дисциплін на рік.

Підсумкова атестація проставляється в навчальний план із розрахунку 1 контроль – 1 кредит (30 годин).

Практична підготовка розраховується як кількість годин на тиждень відповідно до контактних годин, відображених в навчальному плані.

1 тиждень – кількість контактних годин/30 годин.

Навчальний план повинен містити на титульному аркуші: відомості про назву ОП, галузь знань, спеціальність, спеціалізацію (за наявності), освітній або освітньо-науковий рівень, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік освітнього процесу (розподіл на 52 тижні, канікули не менше 8 тижнів), схвалення Вченої ради Інституту; на другому аркуші: розділи теоретичної, практичної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін (практики із вказаними кредитами ЄКТС і навчальними годинами) блок вибіркових навчальних дисциплін (можуть бути представлені загальною кількістю годин, розподілених по семестрах з відповідними формами контролю), дані про кількість і форми семестрового контролю, підсумкової атестації, загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та час, відведений на самостійну навчальну роботу, а також поділ бюджету аудиторного навчального часу за окремими формами занять з кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом. Факультативні курси повинні містити форми контролю. Дані, представлені у зведених таблицях на третьому аркуші навчального плану, повинні збігатися з даними самого розподілу в навчальному плані.

Навчальні плани підготовки бакалавра і магістра підписуються завідувачем кафедри і гарантом освітньої програми.

3.Змістовність навчального плану

3.1. Змістовність навчального плану визначається освітньо-професійною або освітньо-науковою програмою.

3.2. Обов'язкові освітні компоненти (ОК) навчального плану згідно освітніх програм підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра складаються з ОК загальної та професійної підготовки.

3.3. При розробленні навчального плану обов'язково необхідно врахувати, що:

1) загальна кількість освітніх компонентів, у тому числі практик та атестації, не повинна перевищувати шістнадцяти на навчальний рік та, як правило, до 8 на семестр;

2) курсова робота планується як окрема складова дисципліни і враховується до числа, як правило, 16 дисциплін на рік з формою контролю у вигляді диференційованого заліку;

3) освітні компоненти і практики плануються, як правило, в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС;

4) кількість кредитів на курсову роботу може становити від одного кредиту ЄКТС;

5) 60 кредитів ЄКТС відповідають навчальному навантаженню повного навчального року. Обсяг одного кредиту ЄКТС складає 30 годин;

6) семестрам, як правило, можуть встановлюватись 27 кредитів для I семестру та 33 кредити для II семестру (разом з підсумковим контролем);

7) великі за обсягом освітні компоненти, які вивчаються продовж двох семестрів в одному навчальному році, у першому семестрі можуть не мати форми контролю, у другому – обов'язково завершуються екзаменом або диференційованим заліком;

8) встановлення кредитів компонентам навчального плану не повинно порушувати кількості кредитів навчального плану, навчального року та періодів навчання.

Максимальна кількість аудиторних годин на один кредит становить: для здобувача ступеня бакалавра – 15 годин, магістра – 10 годин. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів ступеня бакалавра може становити, як правило, 33% (10 годин), але не більше 50% (15 годин). Максимальне тижневе аудиторне навантаження, як правило, не повинно перевищувати: для студентів ступені вищої освіти бакалавра – 25 годин, магістра – 15 годин. Складання диференційованих заліків, як правило, проводиться на останньому практичному чи лабораторному занятті;

9) необхідно враховувати, що обов'язкові освітні компоненти для однієї спеціальності:

– ступеня вищої освіти «бакалавр»:

а) на 1 курсі повинні бути однаковими та забезпечувати компетенції відповідно стандарту вищої освіти для відповідних освітніх програм;

б) на 2 курсі повинні бути однаковими та забезпечувати компетенції відповідно стандарту вищої освіти для відповідних освітніх програм, як правило, не менше, ніж на 90%;

в) на 3 курсі повинні бути відмінними, як правило, не більше, ніж на 30%;

г) на 4 курсі повинні бути відмінними, як правило, не більше, ніж на 50% в першому семестрі, а другий семестр повинен включати, як правило, практично-професійну складову у вигляді кваліфікаційного іспиту та практики.

– ступеня вищої освіти «магістр»:

а) на 1 курсі повинні бути відмінними, як правило, не більше, ніж на 50%;

б) на 2 курсі для освітньо-професійної програми семестр повинен включати практично-професійну складову у вигляді практики.

10) кількість курсових робіт (як правило, їх три для ступеня вищої освіти «бакалавр» та дві для ступеня вищої освіти «магістр») не повинна перевищувати однієї на семестр. Як правило, студентам першого курсу ступеня вищої освіти «бакалавр» курсові роботи не плануються взагалі;

11) кількість кредитів для вибірових освітніх компонентів повинна складати не менше 25% загальної кількості, при виборі необхідно враховувати загальну кількість форм контролю, що зазначається у підпункті 1 п. 3.3 даного Положення;

12) вибірові освітні компоненти зазначаються у плані за розподілом у відповідних семестрах, окрім останнього навчального семестру;

13) повний каталог вибірових освітніх компонентів із включенням вибору компонентів з іншої освітньої програми є додатком до навчального плану та включає назву освітнього компоненту, кількість кредитів ЄКТС (як правило, не більше 4 кредитів), форму контролю (як правило, диференційований залік), анотацію (мета, предмет, завдання навчальної дисципліни), посилання на силабус на сайті відповідної кафедри. Каталог розробляється завідувачем, гарантом освітньої програми.

4.Порядок розробки та затвердження навчального плану

4.1.Процес розробки та затвердження навчального плану проходить наступні етапи:

Навчальний план підготовки здобувачів освітніх ступенів бакалавра та магістра формується проектною групою спільно з кафедрою даної спеціальності у відповідності до освітніх програм, розроблених проектними групами і затверджених Вченою радою Кам'янець-Подільського податкового інституту. У

- разі змін нормативної бази група забезпечення вносить пропозиції щодо коригування навчальних планів.
- 4.2. Основою для розробки навчального плану є: затверджені стандарти вищої освіти у частині освітньо-професійної програми підготовки.
- 4.3. За відсутності галузевого стандарту вищої освіти з певної спеціальності, за якою передбачається підготовка фахівців, передумовою укладання навчального плану є розробка освітньої програми.
- 4.4. Навчальний план укладається за єдиною формою, що додається, та оформляється як письмовий документ винятково на аркушах формату А4.
- 4.5. Розробником навчального плану є проєктна (робоча) група на чолі з гарантом освітньої програми.
- 4.6. Кафедра, яка здійснює підготовку за освітньою програмою, готує рішення щодо підтримання рекомендації освітньої програми та навчального плану. Рішення кафедри у формі витягу з протоколу засідання, текст освітньої програми із підписами керівника (гаранта освітньої програми) та членів проєктної (робочої) групи, навчального плану із підписами керівника (гаранта освітньої програми) та завідувача кафедри подаються на розгляд вченої ради інституту, яка приймає подальше рішення щодо підтримання рекомендації освітньої програми та навчального плану, їх доопрацювання або відхилення.
- 4.7. Вчена рада інституту у формі, оформленого витягу протоколу засідання, приймає рішення щодо затвердження освітньої програми та навчального плану.
- 4.8. Після затвердження Вченою радою інституту навчальний план підписується ректором і засвідчується печаткою інституту.
- 4.9. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який затверджується проректором із навчально-методичної та наукової роботи.
- 4.10. Навчальний план є чинним протягом всього терміну навчання здобувачів певного року набору.
- 4.11. У разі необхідності внесення змін до навчальних планів для вступників наступного навчального року до 01.03 група забезпечення у службовому поданні на ім'я проректора з навчально-методичної та наукової роботи за підписом завідувача кафедри обґрунтовує необхідність змін. Зміни в навчальних планах повинні бути наслідком і базуватися на змінах у відповідних освітніх програмах підготовки здобувачів.
- 4.12. У разі ненадання до 01.03 службового подання щодо змін у навчальному плані чинним на наступний навчальний рік визнається навчальний план поточного навчального року.
- 4.13. На основі навчального плану щорічно розробляється робочий навчальний план для денної та заочної форм навчання, що деталізує особливості підготовки здобувачів вищої освіти у поточному навчальному році.
- 4.14. Сформовані навчальні плани передаються на кафедру для розгляду і погодження Вченою радою.

4.15. Навчальні плани ухвалюються на засіданні кафедри, візуються завідувачем кафедри та затверджуються проректором з навчально-методичної та наукової роботи і підписується до 01.04.

5. Прикінцеві положення

5.1. Навчальний план друкується у двох примірниках. Паперовий варіант навчального плану зберігається в навчальній частині інституту, другий- на кафедрі відповідної спеціальності. Відповідає за його зберігання методист навчальної частини інституту та завідувач кафедри. Після того, як термін дії навчального плану закінчиться, його передають в архів інституту.

5.2. Посадові особи інституту несуть відповідальність за виконання вимог даного Положення.

Укладачі:

Стрельбіцький П.А. к.е.н., доцент кафедри економіко-правових дисциплін К-ППП;

Паславська О.Я. к.е.н., доцент кафедри економіко-правових дисциплін К-ППП;

Жмурко І.В., к.е.н., завідувач кафедри економіко-правових дисциплін К-ППП;

Оганесян В.С. к.е.н., викладач кафедри економіко-правових дисциплін К-ППП;

Погоджено:

Проректор з наукової та навчально-методичної роботи

Л.А. Гарбовський

